

CÁC TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ QUẢN LÝ ĐÀO TẠO Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC KỸ THUẬT - HẬU CẦN CÔNG AN NHÂN DÂN THEO TIẾP CẬN QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG TỔNG THỂ (TQM)

ĐẶNG VIỆT XÔ*

Ngày nhận bài: 27/09/2016; ngày sửa chữa: 27/09/2016; ngày duyệt đăng: 29/09/2016.

Abstract: Training Management plays an important role in Higher Education in general and the People's Police University of Technology and Logistics in particular. The aim of this article is to build the Criteria for assessing the training management under the Total Quality Management (TQM) in order to enhance the quality of training management at the People's Police University of Technology and Logistics, meeting the demands of current educational reality.

Keywords: Education criteria, Management, total quality.

1. Chất lượng giáo dục không tự nhiên sinh ra mà được hình thành và kết tinh bởi nhiều khâu, nhiều yếu tố; trong đó, hiệu quả của hoạt động quản lý (QL) đào tạo quyết định rất lớn đến chất lượng giáo dục. Chất lượng giáo dục phản ánh bản chất cốt lõi của giáo dục và vấn đề chất lượng cũng đang là thách thức đối với các nhà quản lý giáo dục (QLGD); do vậy, để nâng cao chất lượng giáo dục, các cơ sở đào tạo phải nghiên cứu, lựa chọn áp dụng mô hình quản lý chất lượng (QLCL) hiện đại vào QL đào tạo. Tiêu biểu cho các mô hình QLCL giáo dục là: *mô hình quản lý chất lượng tổng thể* (Total Quality Management - TQM). Dựa trên cơ sở mô hình QL đó giúp chúng ta xây dựng các tiêu chí để đánh giá, QL chặt chẽ các khâu, mọi công đoạn của quá trình đào tạo từ *QL đầu vào*, *QL quá trình* đến *QL đầu ra*.

Triết lý của TQM là tất cả mọi người, ở bất kỳ cương vị nào, vào bất kỳ thời điểm nào cũng đều là người QL chất lượng của phần việc mình được giao và hoàn thành nó một cách tốt nhất; với mục đích là thỏa mãn nhu cầu của khách hàng, chất lượng là số 1. Nghĩa là, mọi người trong cơ sở đào tạo đại học, dù ở cương vị nào từ Ban giám hiệu, đến lãnh đạo các đơn vị, toàn thể cán bộ chiến sĩ trong nhà trường cũng đều là người QL nhiệm vụ của bản thân mình trong một quá trình cải tiến liên tục với chất lượng cao nhất. Thực chất của TQM là cải tiến liên tục, cải tiến từng bước và luôn hướng tới khách hàng.

QL đào tạo ở Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân (CAND) theo tiếp cận TQM cần phải xác định đúng hệ thống các tiêu chí làm căn cứ xác định việc đánh giá, cách thức, biện pháp QL.

2. Nội dung các tiêu chí đánh giá quản lý đào tạo ở Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần CAND theo tiếp cận TQM

2.1. Tiêu chí đánh giá “đầu vào”: “Đầu vào” của QL đào tạo theo tiếp cận TQM ở Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần CAND là tổ hợp QL các nguồn nhân lực, vật lực, tài lực (như: sinh viên (SV), giảng viên (GV), mục tiêu chương trình nội dung đào tạo và cơ sở vật chất phục vụ đào tạo). Các yếu tố này phải được lãnh đạo nhà trường chỉ đạo chủ động xây dựng kế hoạch thực hiện, có các giải pháp hữu ích để hoàn thành tốt các yếu tố “đầu vào”; trên cơ sở xây dựng các tiêu chí định lượng tối ưu hóa các thành tố của “đầu vào” để đảm bảo chất lượng.

Công tác tuyển sinh: thực hiện theo quy chế tuyển sinh của Bộ GD-ĐT, Bộ Công an, nhà trường xây dựng tiêu chí về tỉ lệ tuyển sinh; tỉ lệ theo trình độ học vấn học sinh “đầu vào” (tỉ lệ tốt nghiệp phổ thông theo các loại giỏi, khá, trung bình); kết quả thi tuyển sinh; điểm sàn tuyển sinh; cơ cấu tuyển sinh theo giới, vùng miền; các chuyên ngành đào tạo, phù hợp với khối thi và điểm thi trúng tuyển của thí sinh (khối A và A1).

Tiêu chí đánh giá mục tiêu đào tạo: dựa trên cơ sở mục tiêu đào tạo của các ngành, chuyên ngành đào tạo của trường đã xác định. Tiêu chí dựa vào sứ mệnh của nhà trường và bối cảnh hiện tại. Tiêu chí bao gồm: - Mục tiêu về nhận thức, biết, hiểu, áp dụng, phân tích, tổng hợp, đánh giá; - Mục tiêu kĩ năng, bắt chước, thao tác chuẩn, kết hợp được các thao tác chuẩn, thành thạo, kĩ xảo; - Mục tiêu thái độ, tiếp nhận, hỏi đáp, tạo giá trị nghề nghiệp...

* Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân

Tiêu chí đánh giá chương trình, nội dung đào tạo: Các tiêu chí cụ thể để đánh giá chương trình nội dung đào tạo gồm: - Chuẩn đầu ra; - Khung chương trình (gồm lựa chọn sắp xếp nội dung đào tạo; tính logic trình tự của các phần nội dung; tính gắn kết, kế thừa giữa các phần nội dung; tính phù hợp giữa mục tiêu đặt ra cho chương trình, nội dung, phương pháp triển khai nội dung chương trình; tính cân đối giữa các khối kiến thức chuyên môn nghiệp vụ giữa lý thuyết và thực hành, giữa tri thức và kỹ năng; tính cập nhật thông tin mới phù hợp với tiến bộ của khoa học công nghệ; tính hiệu quả (hiệu quả bên trong năng lực sản phẩm đào tạo phù hợp với mong muốn người học, hiệu quả bên ngoài khả năng đáp ứng yêu cầu của người được đào tạo so với mục tiêu dự kiến, phù hợp với yêu cầu hoạt động của người tốt nghiệp); xác định các hình thức tổ chức dạy - học; - Thực hiện chương trình nội dung đào tạo; - Kiểm tra, đánh giá, cải tiến chương trình nội dung đào tạo.

Tiêu chí đánh giá đội ngũ GV, cán bộ QLGD, gồm: - Phẩm chất chính trị đạo đức, bản lĩnh chính trị, lòng trung thành với tổ quốc và nhân dân; - Trình độ chuyên môn nghiệp vụ và ngoại ngữ được đào tạo; - Năng lực chuyên môn của GV, cán bộ QLGD có khả năng QL quá trình đào tạo, có chiều hướng phát triển tốt ở các vị trí công tác; - Có đủ đội ngũ GV, cán bộ QLGD hướng dẫn người học phù hợp với chuyên môn được đào tạo; - Sức khỏe, tâm lý có khả năng hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao...

Tiêu chí đánh giá cơ sở vật chất kỹ thuật, gồm: - Đánh giá phân loại theo từng nhóm cơ sở vật chất kỹ thuật, về số lượng, chất lượng; - Sự phù hợp, tính hiệu quả của cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật đối với quá trình QL đào tạo của nhà trường.

2.2. Tiêu chí đánh giá QL quá trình đào tạo.

QL quá trình đào tạo ở Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần CAND theo tiếp cận TQM có bản chất là QL hoạt động dạy và học; được xây dựng, tạo lập, hình thành trong môi trường văn hóa phù hợp với kế hoạch và chính sách chất lượng; đảm bảo tối ưu các điều kiện học tập và rèn luyện của cán bộ, GV và SV theo yêu cầu QL của lực lượng CAND.

Tiêu chí đánh giá chính sách, kế hoạch chất lượng phải được thể hiện trong đề án phát triển của nhà trường, hàng năm được cụ thể hóa vào chương trình nhiệm vụ của năm học. Tiêu chí đánh giá chính sách, kế hoạch chất lượng gồm: - Hoàn thiện các quy chế, quy định, của công tác QL đào tạo; - Lợi ích, độ tin cậy

của chính sách, kế hoạch chất lượng; - Đánh giá chính sách, kế hoạch, chất lượng, sự phù hợp với sứ mạng, mục tiêu, sự phát triển QL đào tạo của nhà trường; - Sự đồng tình ủng hộ của cán bộ GV, SV nhà trường.

Tiêu chí đánh giá QL hoạt động dạy học. QL hoạt động dạy học là một nội dung rất quan trọng trong QL quá trình đào tạo, nó liên quan trực tiếp đến chất lượng, hiệu quả của sản phẩm đào tạo. Nội dung tiêu chí bao gồm: - Xây dựng kế hoạch dạy học và các quy định QLCL dạy học; - Hoạt động dạy học của GV (dạy học trên lớp, hướng dẫn làm bài tập, tự học cho SV), đổi mới phương pháp dạy học của GV; kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV (đánh giá kết quả bài kiểm tra thường xuyên, bài thi, kiểm tra kết thúc học phần); - Các điều kiện đảm bảo cơ sở vật chất phục vụ cho việc đổi mới nâng cao chất lượng dạy học.

Tiêu chí đánh giá QL hoạt động học tập của SV: - Xây dựng kế hoạch học tập của SV; - Đánh giá học tập trên lớp, thực hành, thực tập; - Hoạt động tự học, tự nghiên cứu, thảo luận, học tập nhóm; - Hoạt động ngoại khóa; - Tự kiểm tra, đánh giá năng lực học tập và rèn luyện của bản thân theo Điều lệnh CAND.

Tiêu chí đánh giá về môi trường văn hóa chất lượng. Môi trường văn hóa chất lượng có ảnh hưởng rất lớn đến hoạt động QL đào tạo của nhà trường. Qua hoạt động này giúp tạo dựng tác phong giao tiếp chuẩn mực, hướng tới mục tiêu xây dựng văn hóa chất lượng; vì vậy, đòi hỏi tất cả thành viên trong nhà trường phải tham gia, tạo thành nhận thức đúng đắn. Tiêu chí đánh giá gồm: - Tiêu chí về các yếu tố văn hóa, tâm lý (các giá trị, niềm tin, sự mong đợi và cam kết đối với việc đảm bảo chất lượng bên trong và đảm bảo chất lượng bên ngoài) tạo niềm tin cho các bên liên quan; - Tiêu chí về yếu tố QL (các quy trình đã được xác định rõ nhằm mục đích nâng cao chất lượng và điều phối nỗ lực của các cá nhân trong nhà trường, giúp mọi người thấu hiểu ý nghĩa của những việc cần làm và cố gắng làm mọi việc đúng ngay từ đầu và đúng vào mọi thời điểm, điều này phù hợp với bản chất của TQM); - Xây dựng được văn hóa chất lượng, đồng nghĩa với việc mọi thành viên, mọi tổ chức đều biết công việc của mình theo kế hoạch sẽ được cải tiến và nâng cao chất lượng, đều tham gia thực hiện mục tiêu kế hoạch với tinh thần chủ động và tự giác; đồng thời, tham gia đầy đủ vào quá trình xây dựng hệ thống QLCL, hướng tới người học (khách hàng bên trong).

2.3. Tiêu chí đánh giá “đầu ra”. QL “đầu ra” ở Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần CAND theo tiếp

cận TQM là QL con người sau đào tạo theo các tiêu chí “chuẩn đầu ra” đã xác định; đồng thời, phối hợp với công an các đơn vị địa phương đánh giá năng lực của SV sau khi tốt nghiệp (đã có quá trình công tác ngoài thực tiễn) về phẩm chất chính trị, năng lực chuyên môn, phong cách, tác phong nghề nghiệp, khả năng phát triển của SV sau đào tạo.

“Chuẩn đầu ra” là quy định về nội dung kiến thức chuyên môn; kĩ năng thực hành, khả năng nhận thức công nghệ và giải quyết vấn đề; công việc mà người học có thể đảm nhận sau khi tốt nghiệp và các yêu cầu đặc thù khác đối với từng trình độ, ngành đào tạo của nhà trường. Cam kết, công khai với các đơn vị trong CAND và xã hội về năng lực đào tạo và các điều kiện đảm bảo chất lượng của trường, giúp người học vươn lên trong học tập và tự học để đạt “chuẩn đầu ra”.

Tiêu chí xây dựng “chuẩn đầu ra” gồm: - *Kiến thức*: nắm vững kiến thức giáo dục đại cương, kiến thức cơ sở ngành để tiếp thu kiến thức chuyên ngành, nghiên cứu chuyên sâu, tiếp cận công nghệ mới); - *Kĩ năng*: tiếp cận nhanh chóng khoa học kĩ thuật - hậu cần; trình bày, giải đáp, QL các dự án và phản biện các vấn đề thuộc lĩnh vực kĩ thuật - hậu cần trong CAND; có khả năng tự học, tự nghiên cứu; có phương pháp tiếp thu nhanh các công nghệ mới, khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên thông tin trên Internet; có kĩ năng làm việc nhóm, có khả năng thích ứng với yêu cầu nghề nghiệp và làm việc độc lập trong môi trường công tác chiến đấu của CAND; - *Thái độ*: có ý thức trách nhiệm cao, thái độ và đạo đức nghề nghiệp đúng đắn; có ý thức kỉ luật chấp hành Điều lệnh CAND và tác phong công nghiệp, hòa nhập cộng đồng và gắn bó với tập thể; - *Vị trí và khả năng công tác* sau khi tốt nghiệp, làm việc tại các đơn vị công an trong toàn quốc, phục vụ cho công tác lãnh đạo, chỉ huy, bảo đảm an ninh trật tự; - *Khả năng học tập, nâng cao trình độ sau khi tốt nghiệp*, học tập nâng cao trình độ để đảm nhận các công việc (quản trị các dự án về lĩnh vực kĩ thuật - hậu cần trong CAND, học sau đại học (thạc sĩ và tiến sĩ) phù hợp với chuyên ngành đào tạo hoặc các chuyên ngành gần).

Tiêu chí đào tạo gắn với sử dụng. Kết quả đào tạo phải được thể hiện ở việc thực hiện mục tiêu đào tạo và sự thừa nhận của các đơn vị công an khi họ sử dụng “sản phẩm” do nhà trường đào tạo ra. Vì vậy, đánh giá đào tạo phải thông qua việc xem xét phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, nhân cách cán bộ chiến sĩ công an; năng lực của SV theo mục tiêu đào tạo, thể hiện ở sự phát triển khả năng hiểu biết về nghiệp vụ của các

chuyên ngành đào tạo, có khả năng vận dụng những kiến thức để phát triển năng lực, trí tuệ vào thực tiễn công tác chiến đấu của lực lượng CAND. Tất cả những nội dung đó khẳng định chất lượng đào tạo cũng như hiệu quả của QL đào tạo của nhà trường. Tiêu chí này gồm: - Nhà trường phối hợp với các đơn vị công an đánh giá, xác định mục tiêu, chương trình đào tạo, “chuẩn đầu ra” của các ngành, chuyên ngành đang đào tạo; - Đánh giá sự phối hợp trong hướng dẫn thực hành, thực tập tại các đơn vị địa phương.

Tiêu chí đánh giá việc bồi dưỡng, rèn luyện QL sau đào tạo đánh giá khả năng vận dụng kiến thức đã học vào giải quyết các tình huống do thực tiễn công tác đòi hỏi; kĩ năng, kinh nghiệm công tác, kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ, nhận thức, thái độ, hành vi và khả năng phát triển trong tương lai.

* * *

Trên đây là nội dung các tiêu chí đánh giá QL đào tạo ở Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần CAND theo tiếp cận TQM. Chúng có mối quan hệ gắn bó hữu cơ với nhau. Do tính chất, đặc điểm, chức năng nhiệm vụ của các yếu tố, bộ phận hợp thành hoạt động QL đào tạo, nên đối với mỗi tiêu chí cần căn cứ vào thực tiễn QL đào tạo, hoàn cảnh cụ thể của nhà trường để xây dựng các chỉ số “thang đo”, đánh giá một cách linh hoạt, khoa học, phù hợp với QL đào tạo của nhà trường. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ GD-ĐT (2009). *Nâng cao năng lực đảm bảo chất lượng và văn hóa chất lượng giáo dục đại học*. Tài liệu tập huấn. Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh.
- [2] Nguyễn Đức Chính (2002). *Kiểm định chất lượng trong giáo dục đại học*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3] Trần Khánh Đức (2010). *Giáo dục và phát triển nguồn nhân lực trong thế kỉ XXI*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [4] Nguyễn Kim Dung - Huỳnh Xuân Nhựt (2009). *Các khái niệm chất lượng, văn hóa chất lượng, đánh giá, đảm bảo và kiểm định chất lượng trong giáo dục*. Viện Nghiên cứu Giáo dục - Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh.
- [5] Bộ DG-ĐT (2008). *Các quy định về quy trình và chu kì kiểm định chất lượng các loại hình nhà trường (tiểu học, trung học phổ thông, đại học)*.
- [6] Lê Đức Ngọc (2008). *Xây dựng văn hóa chất lượng tạo nội lực cho cơ sở đào tạo đáp ứng yêu cầu của thời đại*. Tạp chí Khoa học Giáo dục, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam, số 36, tr 23-27.
- [7] Nguyễn Lộc (2009). *Quản lí chất lượng giáo dục*. Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam.